گذر

ایران از شکل‌گیری ابرتورم نجات یافت

• رئیس کل بانک مرکزی با بیان اینکه ایران از شکل‌گیری ابرتورم نجات یافته، گفت: عملیات بازار باز از شنبه رسما آغاز شده و به ما این امکان را می‌دهد که در مورد اضافه‌برداشت‌های بانک‌ها قوی عمل کنیم. به گزارش مهر، عبدالناصر همتی، رئیس کل بانک مرکزی در پنجاه‌ونهمین مجمع بانک مرکزی که با حضور حسن روحانی، رئیس‌جمهور برگزار شد، گفت: سال ۹۷ و ۹۸ جزء سال‌های بسیار سخت اقتصادی برای کشور است که یکی از بی‌سابقه‌ترین تحریم‌ها را برای کشور رقم زده؛ این در حالی است که با تدبیری که صورت گرفت، به تدریج به سمت ثبات حرکت کردیم. وی افزود: بر این اساس طلیعه تلاش بانک مرکزی، ثبات در بازارها بوده و البته باید توجه داشت که هدف دشمنان، حمله به بازار ارز ایران بوده و با توجه به ناترازی‌هایی که در سیستم بانکی وجود داشت، انتظارات عمومی این بود که با شوک ناشی از کاهش درآمدهای نفتی، اقتصاد وارد شرایط بسیار سخت تورم رکودی شود. رئیس کل بانک مرکزی افزود: در شرایط عادی نیز اگر رکود تورمی بر کشور حاکم شود، کار برای دولت بسیار سخت خواهد بود، اما ما در مدت کوتاهی و با شرایطی که فشار و قدرت آن بر مجموعه اقتصادی کشور بسیار بالا بود، از زیر این فشار خارج شدیم. در شش‌ماهه ابتدای امسال، رشد غیرنفتی کشور مثبت شده و این نشان‌دهنده آن است که ما توانستیم بر رکودی که از نظر فعالیت‌های اقتصادی کشور است، غلبه کنیم. وی با اشاره به مثبت‌شدن رشد اقتصادی غیرنفتی کشور، تصریح کرد: طبیعی است که بخش نفتی، برون‌زاست و دولت و بانک مرکزی نقش زیادی در مدیریت آن ندارند و البته وزارت نفت برای صادرات تلاش می‌کند ولی به هر حال از آنچه قبلا صادرات نفت صورت می‌گرفته است، کمتر انجام می‌شود و فشار ناشی از این کاهش صادرات نفت بر اقتصاد ایران برقرار است؛ ولی امیدواریم اثر آن در سال ۹۹ به طور کلی از بین برود. به گفته همتی، در یک‌سال‌ونیم گذشته، از مهرماه سال ۹۷ در سه مقطع بود که کشور به شدت تحت فشار قرار گرفت؛ این در حالی است که یکی از این مقاطع، بحث آشفتگی بازار ارز بود که ما به خوبی این جو را متوجه شدیم و شوکی را که دشمن می‌خواست در بازار ارز ایجاد کند، مدیریت کردیم، ضمن اینکه بخشی از این شوک نیز تا شهریور ۹۷ در کشور مشاهده شد، اما تدبیر بانک مرکزی این بود که این شوک باید در کوتاه‌مدت کنترل شود و خوشبختانه با اقدامات جدی و مهمی که در بانک مرکزی انجام شد، توانستیم تقاضاهای سفته‌بازانه را محدود کرده و کنترل بازار ارز را بدون ازدست‌دادن ذخایر ارزی صورت دهیم، چراکه کنترل با ازدست‌دادن ذخایر می‌تواند صورت گیرد، اما ما این کار را بدون ازدست‌دادن ذخایر انجام دادیم.

واریز سهمیه بنزین برای ۳۰ هزار راننده آژانس

• مدیر برنامه‌ریزی شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی گفت: تاکنون برای ۳۰ هزار راننده آژانس، یک مرحله اطلاعات دریافت و سهمیه سوخت واریز شده است. شهرام رضایی، مدیر برنامه‌ریزی شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم، اظهار کرد: برای آژانس‌ها، تاکسی‌های تلفنی، تاکسی‌های اینترنتی، سرویس‌های مدارس و هر شخصی که از اعتبار در کنار کارت هوشمند سوخت خود استفاده می‌کند، متولی سهمیه سوخت وزارت کشور است. وی افزود: آژانس‌ها و تاکسی‌های تلفنی زیر نظر صنف هستند و صنف نیز زیر نظر وزارت صنعت، معدن و تجارت است و از طریق صنف، اطلاعات فعالان آژانس‌ها و تاکسی‌های تلفنی به وزارت کشور ارسال می‌شود؛ پس فعالان این عرصه برای دریافت سهمیه سوخت خود باید از صنف خود پیگیری کنند. مدیر برنامه‌ریزی شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی تصریح کرد: تاکنون یک مرحله برای ۳۰ هزار راننده آژانس، اطلاعات دریافت و سهمیه سوخت واریز شده است. رضایی با اشاره به اینکه برای رانندگان آژانس و تاکسی تلفنی سامانه‌ای جهت ثبت میزان پیمایش وجود ندارد، گفت: در یک نوبت که در تاریخ ۱۱ دی سال جاری، سهمیه سوخت برای ۳۰ هزار راننده آژانس واریز شد، احتمالا صنف مربوطه تأیید کرده که این خودروها مثلا به میزان ۲۰۰ لیتر پیمایش داشته‌اند؛ البته قرار شده که دو ماه به صنف مربوط به فعالیت رانندگان آژانس فرصت داده شود که سامانه‌ای برای خود ایجاد کنند. وی ادامه داد: تا زمانی که سامانه‌ای مشخص برای رانندگان آژانس و تاکسی تلفنی ایجاد شود، قرار بر این است که به صورت اعلام لیستی از سوی صنف به وزارت کشور و از وزارت کشور به وزارت نفت، سهمیه‌هایی برای افراد حاضر در این لیست‌ها، به همان صورت که در یک نوبت واریز شد، پرداخت شود. مدیر برنامه‌ریزی شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی خاطرنشان کرد: در واقع در حال حاضر هر شخصی که در آژانس و تاکسی تلفنی کار می‌کند و تاکنون سهمیه سوختی برای فعالیت خود نگرفته است، با مراجعه به صنف خود، پیگیر این موضوع شود که نامش در لیستی که به وزارت کشور ارسال می‌شود، قرار گیرد.

بررسی احتمالات حمله سایبری در برخورد موشک کوتاه‌برد به هواپیمای اوکراینی

چرا جمینگ غیرممکن است

عکس: فارس

شرق: باوجود پذیرش پدافند سپاه پاسداران در اشتباه سهوی شلیک موشک کوتاه‌برد به پرواز ۷۵۲ هواپیمای بوینگ ۷۳۷ سری ۸۰۰ اوکراین‌اینترنشنال، هنوز هم تلاش‌ها برای بررسی و شفافیت بیشتر این رخداد ادامه دارد. هرچند در این میان، اظهاراتی مانند احتمال حمله سایبری یا جمینگ و در نتیجه اشتباه تشخیص یک هواپیمای مسافربری به‌جای کروز و حمله به آن، مطرح می‌شود؛ احتمالی که گرچه موافقان آن بیشتر و بیشتر روی آن مانور می‌دهند، اما مخالفان نیز با بیان دلایل خود، این اظهارات را رد می‌کنند. اظهاراتی که البته از زبان علی عبداللهی، معاون هماهنگی ستاد کل نیروهای مسلح ایران نیز به‌عنوان یک گزینه برای بررسی (با تأکید بر اینکه احتمال آن با توجه به نوع سامانه اندک است) بیان شده و او گفته بیان قطعی دخالت آمریکا در این ماجرا کمی سخت است. «شرق» مطالب عنوان‌شده ازسوی کارشناسان را تأیید یا رد نمی‌کند و روایتی از آنها را ارائه می‌دهد. پرتاب دو موشک به یک هدف به هواپیمای اوکراینی، موضوعی بود که نیویورک‌تایمز ضمن تأیید تصاویر تازه دوربین‌های مداربسته در تهران، آن را به میان کشید و مدعی شد این دو موشک در فاصله ۲۳ ثانیه از هم از زمین شلیک شده‌اند. همچنین مطرح شد که هیچ‌یک از موشک‌ها باعث سقوط فوری هواپیما نشده و هواپیمای در حال سوختن به سوی فرودگاه تهران تغییر جهت داده است.

احتمال حمله سایبری وجود دارد؟

برخی کارشناسان صنعت هوایی و کارشناسان امور دفاعی دراین‌باره معتقدند شلیک دوباره به علت خودکار عمل‌کردن سامانه تور ام-۱ طبیعی است و با یک‌بار فشاردادن دکمه، اگر موشک اول برخورد نکند، رادار سامانه به‌طور اتوماتیک وقتی متوجه می‌شود که هدف هنوز در حال پرواز است، موشک دوم را شلیک می‌کند و درست نیست که بگوییم افسر دوباره دکمه پرتاب را زده است. موشک اول احتمالا در نزدیکی هواپیما منفجر شده و ترکش‌های آن تمامی آنتن‌های ارتباطی هواپیما را از بین برده است و این درست در زمانی است که تمامی اطلاعات هواپیما از روی رادار محو و ارتباط هواپیما با برج مراقبت قطع شد. یک کارشناس دراین‌باره گفته است: «سامانه تور ام-۱ یک سامانه اتونوموس است و به‌هیچ‌وجه از فاصله ۱۴۰۰ تا ۱۵۰۰ کیلومتری، قابل هک‌شدن یا حمله سایبری نیست، زیرا این سامانه کاملا مجزا از شبکه سایبری است.

احتمال جمینگ وجود ندارد

مورد دیگری که ازسوی برخی کارشناسان در دفاع از عملکرد پدافند هوایی مطرح می‌شود، احتمال جمینگ (اختلال راداری) است که از سوی کارشناسان دیگر رد می‌شود. به گفته یک منبع مطلع به «شرق»، احتمال جمینگ نه به‌خاطر وصل‌نبودن به شبکه، بلکه به‌دلیل فاصله تور ام-۱ مربوطه از نزدیک‌ترین هواپیمای جنگ الکترونیک آمریکا مردود است. او ادامه می‌دهد: «هیچ وسیله ساخت دست بشر توانایی این‌چنینی ندارد که از فاصله ۱۵۰۰ کیلومتری یک سامانه را jam کند، بدون اینکه در این مسیر سیگنال‌های موبایل، اینترنت، تلویزیون و رادیو مختل نشود. در جنگ افغانستان وقتی هواپیماهای جنگ الکترونیک توپولف ۲۲ عملیات جنگال در جنوب افغانستان داشتند، رادیو و تلویزیون در شرق ایران مختل می‌شد».

ناهماهنگی پدافند یکپارچه

همچنین گفته می‌شود از آنجا که اطلاعات تأخیر یک‌ساعته هواپیما در اختیار پدافند هوایی سپاه قرار نگرفته بود و آنها نیز دستور داشتند هر نوع شیء پرنده‌ای را که از همان سمت می‌آمده، ساقط کنند، بنابراین این حادثه به وقوع پیوسته است. با این حال، برخی در مقابل به این اظهارنظر نقد وارد کرده و می‌گویند: «اینکه بگوییم پدافند هوایی از تأخیر یک‌ساعته بی‌خبر بوده به‌طور مستقیم درست نیست، زیرا پروازهای عبوری قبل از ورود به فضای ایران (۱۰ دقیقه قبل) با پدافند صحبت می‌کنند و خود را معرفی می‌کنند و بعد با فرکانس مرکز کنترل ترافیک هوایی فضای کشور ارتباط می‌گیرند. در پروازهای خروجی هم پس از ارائه برنامه پروازی و از طریق واحد هماهنگی پرواز به پدافند اطلاع می‌دهند که یک هواپیما با شناسه معین در مسیر و مقصدی معین در حال خروج از فرودگاه است و اصطلاحا در استریپ قرار گرفته است. این پرواز به پدافند معرفی شده و تأییدیه پدافند هم آمده و صدای آنها نیز ضبط شده است، اما مشکل اینجاست که تأییدیه مربوط به پدافند ارتش به‌عنوان مسئول امنیت فضای کشور صادر شده و نه پدافند سپاه. بنابراین مشکل در مدیریت پدافند یکپارچه بوده است که پدافند سپاه را در جریان قرار نداده است. برخی دیگر از کارشناسان اما یک شبهه را در این میان مطرح می‌کنند. فاصله ۲۳ ثانیه‌ای شلیک اول و دوم؛ وقتی موشک اول برخورد نکرده چرا خلبان واکنش نشان نداده است، درحالی‌که به شکل بصری نزدیک‌شدن موشک به هواپیما برای خلبانان قابل رؤیت بوده است.

فقط هواپیمای اوکراینی قربانی خطای پدافند در آن شب می‌شد

یکی از نگرانی‌هایی که در همین مدت از سوی مسافران هوایی و سایر کشورهایی که از آسمان ایران استفاده می‌کردند وجود داشت، امنیت آسمان و احتمال خطای دوباره و در نهایت انهدام هواپیمای مسافری دیگر بود. همین عامل نیز البته موجب دورزدن پروازها و کاهش قابل توجه پروازهای عبوری از آسمان ایران شد. آنچه مطرح می‌شد، وجود پروازهای دیگر در همان ساعات بود و احتمال اینکه ممکن بود برای سایر هواپیماها نیز چنین اتفاقی رخ دهد. در بررسی این موضوع با کارشناسان مشخص شد که با توجه به طرح‌های پروازی خروجی فرودگاه امام خمینی (ره)، این احتمال وجود نداشت که برخورد موشک و هواپیمای دیگری در همان ساعات حساس آماده‌باش رخ دهد. این منبع مطلع در گفت‌وگو با «شرق» گفته: «طبق دستورالعمل طرح خروجی از باند ۲۹ فرودگاه امام (ره) (PAROT 3G که نقطه خروجی از رادار تقرب مهرآباد است)، اعلام شده که هواپیما ارتفاع بگیرد، روی رادیال ۲۸۵ درجه از فرودگاه امام تا ۱۷ ناتیکال مایلی از فرودگاه حرکت کرده و سپس گردش به راست به جهت رادیال ۳۱۱ از نقطه ایستگاه ناوبری رودشور کند و ارتفاع‌گرفتن مجاز تا نقطه PAROT را ادامه دهد. به این ترتیب، هواپیمای اوکراینی طبق این دستورالعمل در مسیر هوایی به سمت رشت و سپس به طرف خروج از مرز هوایی شمال غرب حرکت می‌کرده است. نقطه‌ای که فقط آن شب، هواپیمای اوکراینی می‌توانست استفاده کند و نه شرکت‌های دیگر. بااین‌حال ازآنجاکه هواپیما گردش به راست کرده، پدافند فعال شده است. همچنین آشنانبودن با منطقه از سوی فردی که پای سیستم پدافند تازه‌کار حضور داشت، موجب شد این اتفاق رخ دهد».

نشستی بدون حضور ایران

در شرایطی که تلاش‌ها برای شفافیت این ماجرا ادامه دارد و رسانه‌های مختلف نیز به‌دنبال کشف واقعیت هستند، بررسی این سانحه رنگ‌وبوی سیاسی به خود می‌گیرد. روز پنجشنبه همین هفته گذشته، مقامات پنج کشوری که شماری از شهروندانشان در حادثه هواپیمای اوکراینی در ایران جان باختند، نشستی بدون حضور ایران برگزار کردند که منجر به واکنش سخنگوی وزارت امور خارجه ایران شد. سیدعباس موسوی در واکنش به برگزاری این نشست گفت: از برخی اظهارنظرها و حتی برگزاری این نشست متعجب شدیم، زیرا جمهوری اسلامی ایران برای تسلای خانواده‌های داغدار و ابعاد انسانی این حادثه همکاری بسیار روان و فراتر از انتظار با هیئت‌های اعزامی این کشورها انجام داده است».

درخواست پرداخت غرامت به خانواده‌های جان‌باختگان

در بیانیه‌ای که حاصل این نشست غیابی در لندن بود، نمایندگان این پنج کشور خواستار پرداخت غرامت به خانواده جان‌باختگان این حادثه هم شدند و گفتند: «جهان به تماشای پاسخ ایران نشسته است». آنها در بیانیه‌ای گفتند: «ایران باید تحقیقاتی کامل، مستقل، شفاف، بین‌المللی و آشکار برای ملت‌های سوگوار انجام دهد».

عبور از آستانه امن

ادامه از صفحه ۴

همچنین فاصله متوسط سال‌های تحصیل جوانان و زنان از سطح تحصیلات مورد نیاز مشاغل موجود در برخی از استان‌های کشور نزدیک به ۱۰ سال رسیده است که نشان می‌دهد در صورت تغییرنیافتن ساختار تولید و تقاضای نیروی کار در این مناطق طی سال‌های آتی، امکان یافتن شغل برای افراد بی‌کار این گروه‌ها تقریبا ناممکن خواهد شد. بر این اساس، اهمیت موضوع اشتغال در شرایط فعلی بیش‌ازپیش شده است. یکی دیگر از مسائل و چالش‌های پیش‌روی بازار اشتغال در ایران تنگناهای بودجه‌ای دولت و تأمین‌نشدن منابع پیش‌بینی‌شده برای اجرای برنامه‌های موضوع تبصره «۱۸» قوانین بودجه سالیان اخیر بوده است. ۵۰ هزار میلیارد ریال منابع پیش‌بینی‌شده در جزء «۲» بند «الف» تبصره «۱۴» قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور به موضوع تولید و اشتغال اختصاص داده نشد. همین امر باعث شد دولت براساس مصوبه شورای عالی هماهنگی سران سه قوه نسبت به برداشت از منابع صندوق به‌منظور تأمین منابع مالی مورد نیاز برای اجرای برنامه‌های تولید و اشتغال اقدام کند و شورای عالی هماهنگی اقتصادی در تاریخ ۱۳۹۷/۴/۱۴ یک میلیارد دلار برداشت از منابع صندوق توسعه ملی برای پشتیبانی و استمرار برنامه‌های یادشده در سال ۱۳۹۸، تصویب کند. به‌طورکلی تجربه اجرای این حکم نشان می‌دهد به‌دلیل ناهماهنگی‌های اجرائی و بین‌دستگاهی تاکنون عملکرد موفقی حاصل نشده است. تعیین متولی مشخص و واحد برای اجرای برنامه‌های اشتغال، تقسیم کار بین سازمان برنامه و بودجه و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، تعیین فعالیت‌ها و بخش‌های تولیدی اشتغال‌زای اولویت‌دار با همکاری تمام دستگاه‌های فرابخشی و بخشی، تهیه برنامه‌های اجرائی مشخص برای عملیاتی‌کردن طرح‌های اولویت‌دار، تعیین وظایف هریک از دستگاه‌های اجرائی ذی‌ربط در پیشبرد برنامه‌های اجرائی، پاسخ‌گویی بالاترین مقامات دستگاه اجرائی به مراجع سیاست‌گذاری، قانون‌گذاری و نظارتی نسبت به عملکرد دستگاه مطبوع خویش در انجام وظایف محوله، از جمله اقداماتی است که می‌تواند به رفع برخی موانع در بازار کار بینجامد.

ما در کشور منابع غنی و بسیاری داریم اما رانت حاصل از منابع فقط به جیب عده‌ای خاص می‌رود و متأسفانه این بخش‌های خاص هم در اشتغال‌زایی کمک زیادی به دولت نکرده‌اند.

این رانت همان وضعیت نامناسب توزیع یارانه‌های پنهان انرژی است. براساس گزارش‌های آژانس بین‌المللی انرژی درباره شاخص‌های جهانی انرژی، ایران پس از چین رتبه دوم یارانه انرژی در جهان را در سال ۲۰۱۶ داشته و در سال ۲۰۱۵، رتبه نخست را در سراسر جهان داشته است، به‌طوری‌که در سال ۲۰۱۶ ایران تقریبا ۳۵ میلیارد دلار و در سال ۲۰۱۵ حدود ۴۷ میلیارد دلار به‌عنوان یارانه انرژی پرداخت کرده است. مطالعه وضعیت دهک‌های هزینه‌ای نشان داده است که بیشترین میزان بهره‌مندی از یارانه انرژی مربوط به دهک دهم است که البته کمترین سهم را در زندگی آنها دارد. در سوی مخالف دهک اول کمترین بهره‌مندی از یارانه انرژی را دارد؛ اما زندگی و معیشت آنها به‌شدت به یارانه انرژی وابسته است. وضعیت نابسامان توزیع یارانه‌های پنهان از یک سو و بار مالی عظیم آن بر مالیه دولت حکایت از آن دارد که لازم است موضوع ساماندهی وضعیت یارانه‌های انرژی با درنظرگرفتن همه ابعاد آن، در دستور کار جدی دولت قرار گیرد.

راه‌حل چیست؟

استفاده از کارت انرژی راهکار مناسبی برای مواجهه با مسئله یارانه انرژی است. با کارت انرژی، می‌توان همه هزینه‌های مربوط به انرژی از جمله هزینه سوخت خودرو در حمل‌ونقل، قبض برق و گاز را پرداخت کرد و مانده اعتبار در کارت انرژی در پایان ماه قابل بهره‌برداری و انتقال به حساب بانکی است؛ بنابراین افرادی که از کارت اعتباری خود کمتر استفاده کنند، می‌توانند در پایان ماه وجه متناظر با آن را دریافت کنند. دیگر مزیت استفاده از کارت انرژی این است که فرد می‌تواند مصارف خود را مدیریت کند؛ برای مثال مصرف سوخت خود را افزایش و مصرف برق را کاهش دهد.

درحال‌حاضر یکی از بحران‌های ایران صندوق‌های بازنشستگی است. آیا می‌توان برای آن هم راه‌حلی داشت؟

بله. درحال‌حاضر اغلب صندوق‌های بازنشستگی در کشور در وضعیت نابسامانی به سر می‌برند و ثبات مالی آنها در سال‌های اخیر به‌شدت با چالش مواجه شده است.

نسبت پشتیبانی پایین، کسری‌های در حال رشد، سن مؤثر بازنشستگی بسیار پایین، نرخ تعلق مستمری بالا و نحوه محاسبه مستمری بازنشستگان موجب شده است اغلب صندوق‌های بازنشستگی مهم در تأمین مالی تعهدات جاری مزایای خود بدون دریافت بودجه دولتی ناتوان باشند؛ برای مثال برای ثبات مالی صندوق‌های بازنشستگی لازم است به‌ازای هر بازنشسته حدود پنج نفر شاغلِ بیمه‌پرداز وجود داشته باشد، اما در صندوق بازنشستگی کشوری به‌ازای هر بازنشسته حدود ۰.۹ نفر و در سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح حدود ۰.۷ نفر بیمه می‌پردازند. به بیان دیگر در این دو صندوق به‌ازای هر بازنشسته حتی یک نفر بیمه‌پرداز هم وجود ندارد. اکنون این نسبت برای صندوق بازنشستگی تأمین اجتماعی حدود ۴.۷ است و نشان می‌دهد که این صندوق نیز با این چالش مواجه شده است. از سوی دیگر در سالیان گذشته وابستگی مالی صندوق‌های بازنشستگی به بودجه عمومی کشور به‌شدت افزایش یافته است. در قانون بودجه سال ۱۳۹۸ حدود ۴۰۵ هزار میلیارد ریال برای صندوق بازنشستگی کشوری و حدود ۲۹۶ هزار میلیارد ریال برای سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح اعتبار پیش‌بینی شده است. به این ترتیب حدود ۸۸ درصد از هزینه‌های صندوق بازنشستگی کشوری و ۷۵ درصد از هزینه‌های سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح مستقیم تحت ردیفی با عنوان کمک دولت تأمین می‌شود. بر این اساس حدود ۱۵ درصد از بودجه عمومی کشور صرف کمک به این دو صندوق می‌شود و انتظار می‌رود این نسبت در آینده افزایش یابد. ورشکستگی یا بحران در صندوق‌های بازنشستگی تبعات بسیار سنگین اجتماعی، اقتصادی و حتی سیاسی در پی خواهد داشت. ازاین‌رو لازم است هرچه سریع‌تر نسبت به تهیه بسته اصلاحات ساختاری و پارامتریک برای صندوق‌های بازنشستگی اقدام کرد.

آیا این اقدامات بدون کاهش هزینه‌ها مؤثر است؟

با توجه به محدودیت منابع دولت، لازم است تا دولت به‌صورت روشمند اقدام به کنترل و حتی کاهش هزینه‌های خود در مراکز اصلی هزینه‌ای کند. به این منظور می‌توان هر دستگاه را موظف کرد ۱۰ تا ۲۰ مرکز هزینه‌ای (فعالیت‌هایی که بیشترین سهم در هزینه‌های آن دستگاه دارند) را شناسایی کند و برنامه‌های خود را برای کاهش آن هزینه‌ها از طریق اصلاح فرایندهای اجرائی، کاهش اتلاف منابع و افزایش بهره‌وری، الکترونیکی‌کردن فرایندهای ارائه خدمات و مشروط به عدم کاهش کیفیت ارائه خدمات با سازمان برنامه‌وبودجه توافق کند. به علاوه استفاده از روش‌هایی نظیر واگذاری تصدی‌گری‌ها به بخش خصوصی، انحلال یا ادغام سازمان‌ها و تشکیلات، اصلاحات ساختاری در دستگاه‌ها و شرکت‌های دولتی، حذف هزینه‌های غیرضرور و ارائه فرایندهای جایگزین اعم از برون‌سپاری، خرید خدمت و سایر روش‌های مبتنی بر مشارکت بخش خصوصی می‌تواند مورد توجه قرار گرفته و عملیاتی شود. از سوی دیگر حجم بالای نقدینگی نسبت به تولید ناخالص ملی، محدودیت درآمد ارزی و کسری بودجه موجب شده است که شناسنامه‌دار کردن تراکنش‌های بانکی به‌وسیله تکمیل اطلاعات هویتی حساب‌های بانکی، تفکیک حساب‌های تجاری و شخصی و الزام به درج بابت برای تراکنش‌های بیش از آستانه تعیین‌شده (تقویت الزامات مبارزه با پول‌شویی در خصوص تراکنش‌ها)، به‌عنوان یکی از مهم‌ترین راهکارهای مدیریت شرایط موجود مورد اجماع کارشناسان حوزه اقتصاد کلان، پولی و مالیه عمومی قرار گیرد. مقدمات قانونی این اقدام نیز در بند (ح) تبصره ۱۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۸ فراهم شده است. اجرای این اقدام می‌تواند به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم تأثیر قابل‌توجهی بر درآمدهای مالیاتی (پیشگیری از فرار و ایجاد زیرساخت استفاده از پایه‌های جدیدی مالیاتی مانند PIT و CGT)، کنترل خروج سرمایه و مدیریت بازار ارز، پیشگیری از رفتارهای سفته‌بازانه، قاچاق و کاهش نرخ سود بانکی داشته باشد. موارد مذکور این اقدام را به یکی از اولویت‌های اصلی کشور تبدیل می‌کند و با توجه به نبود محدودیت فنی، ضروری است که با استفاده از تمام ظرفیت‌های اجرائی و به قید فوریت این اقدام در دستور کار قرار گیرد. به علاوه تفکیک حساب‌های بانکی به شخصی و تجاری می‌تواند علاوه بر کنترل فعالیت‌های غیرمولد به شناسایی عملکرد تمامی فعالان اقتصادی (خواه به‌عنوان تجاری ثبت شده باشند یا شخصی) کمک کند و بالطبع به کاهش فرار مالیاتی و افزایش درآمد مالیاتی منجر شود؛ بنابراین تمرکز بر رصد جریان پول در کشور از این طریق ضروری به نظر می‌رسد. این کار اولا نیازمند قانون جدید نبوده و از طریق آیین‌نامه و بخش‌نامه‌های بانک مرکزی قابل اجرا است و ثانیا به دلیل اینکه درحال‌حاضر تراکنش‌های بانکی تماما در بستر IT انجام می‌شود، ایجاد این تفکیک به‌سرعت امکان‌پذیر است. این طرح باید به‌گونه‌ای طراحی شود که مبتنی‌بر شفاف‌سازی نقل‌وانتقال پول، بتواند تا حد زیادی، جریان کالایی در کشور را نیز شفاف کند. در این حالت، این سامانه به‌عنوان ابزار جدی شناسایی و رصد اقتصاد برای حاکمیت عمل خواهد کرد و حاکمیت می‌تواند بر مبنای آن بر فعالیت‌های اقتصادی، اعمال سیاست کند.

ابتدای گفت‌وگو درباره سه اولویت صحبت کردید. اولویت سوم دولت چه می‌تواند باشد؟

به‌کارگیری ابزارهای نوین مالی به‌منظور تسهیل تبادلات مالی بین‌المللی، ساماندهی سهام عدالت، ساماندهی خصوصی‌سازی شرکت‌های دولتی با توجه به تجارب گذشته در کشور و رفع برخی خلأهای موجود، توسعه روش‌های مشارکت عمومی- خصوصی در اجرای پروژه‌های عمرانی در کشور و اتمام طرح‌های نیمه‌تمام عمرانی، مدیریت نقدینگی در کشور برای جلوگیری از بروز تورم‌های افسارگسیخته و ...

خبر

بانک‌های دولتی ۱۴ هزار ملک مازاد دارند

• معاون وزیر اقتصاد گفت: درحال‌حاضر در بانک‌های دولتی ۱۴ هزار ملک مازاد وجود دارد؛ بنابراین پیشنهاد می‌شود برای شروع، بانک‌های دولتی چند ملک را از طریق بورس واگذار کنند تا چالش‌های احتمالی کار شناسایی شود و پس از آن شاهد رشد عرضه‌ها باشیم. به گزارش تسنیم، چهل‌ونهمین جلسه میز تخصصی کالایی با موضوع «معامله اموال غیرمنقول بانک‌ها در بازار فرعی بورس کالا»، با حضور مدیرعامل شرکت فام، مدیران وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان بورس و اوراق بهادار، بورس کالای ایران و شرکت‌های کارگزاری در محل بورس کالا برگزار شد. در ابتدای این جلسه، مدیر مطالعات اقتصادی و سنجش ریسک بورس کالای ایران گفت: هدف از راه‌اندازی بازار فرعی بورس کالای ایران، معامله اموال غیرمنقول، معامله محصولاتی که پذیرش آنها در بازار اصلی بورس تعلیق می‌شود و همچنین محصولاتی که شرایط پذیرش در بازار اصلی بورس کالا را ندارند، بوده است که درحال‌حاضر به‌جز معامله اموال غیرمنقول، دو هدف دیگر بازار فرعی محقق شده است. جواد فلاح به شرایط پذیرش اموال غیرمنقول در بورس کالا اشاره کرد و افزود: طبق مصوبه هیئت پذیرش، اموال و کالاهایی می‌توانند در بورس کالای ایران معامله شوند که دارای ارزش ریالی حداقل ۲.۵ میلیاردریالی باشند؛ همچنین مال مشاع نباشد و این اموال به موجب سند رسمی در مالکیت مطلق عرضه‌کننده باشد. همچنین در صورت پذیرش عرضه اموالی که صرفا در قالب عقد اجاره در اختیار دیگری است، اجاره‌نامه رسمی ارائه و افشا شود و اشخاص حقیقی و حقوقی ثالث، اعم از دولتی و غیردولتی، حقی درباره ملک نداشته باشند. وی افزود: این شرایط از سوی هیئت پذیرش بورس کالای ایران تصویب شده است؛ اما امکان تغییر دارد و می‌توان آنها را با رویکرد و روش دیگری که منجر به بهبود شرایط و مدیریت ریسک شود، جایگزین کرد؛ اما بهتر است این بازار با همین شرایط آغاز به کار کند و رونق بگیرد و در صورت نیاز تغییراتی اعمال شود.

مدیر مطالعات اقتصادی و سنجش ریسک بورس کالا در ادامه به فرایند پذیرش اموال غیرمنقول اشاره کرد و افزود: فرایند پذیرش به این صورت است که از طریق مشاور پذیرش درخواست ارائه شده و بررسی می‌شود و مدارک به سازمان بورس ارسال می‌شود که اگر سازمان بورس دراین‌باره اعلام نظر کرد، به معنی رد درخواست پذیرش است؛ در غیر این صورت، امیدنامه در سایت بورس منتشر می‌شود. فلاح تصریح کرد: همچنین کارگزار فروشنده در صورتی مجاز به عرضه خواهد بود که سه درصد ارزش محصول معامله‌شده، بر اساس قیمت پایه در صورت نقد یا ضمانت‌نامه بانکی بدون قید شروط از فروشنده اخذ شود؛ سپس اطلاعیه عرضه حداقل پنج روز کاری قبل از عرضه که شامل تاریخ عرضه، قیمت پایه و نحوه تسویه وجه معامله است، منتشر شود. او اضافه کرد: در این معاملات، مبایعه‌نامه نیز ارائه می‌شود که شرایط معامله، نحوه تحویل ملک، نحوه تحویل سند، پرداخت‌ها، اقساط و شرایط خسارت در صورت نکول در مبایعه‌نامه مشخص می‌شود.

امیدواری منوچین به بازگشت تحریم‌ها علیه ایران

• وزیر خزانه‌داری آمریکا گفت: ما به دنبال همکاری با اروپایی‌ها برای بازگرداندن تحریم‌ها علیه ایران هستیم. به گزارش ایسنا، استیون منوچین، وزیر خزانه‌داری آمریکا، در گفت‌وگو با شبکه سی‌ان‌بی‌سی مدعی شد که تحریم‌ها علیه ایران کارساز بوده است. منوچین با اشاره به تصمیم انگلیس، فرانسه و آلمان برای فعال‌سازی مکانیسم ماشه در برجام گفت: ما معتقدیم که اکنون تحریم‌های بین‌المللی می‌تواند به‌سرعت علیه ایران بازگردانده شود. وی ادامه داد: من رایزنی‌های کاملا مشخصی با همتایان خود دراین‌باره داشته‌ام، وزیر خارجه، پمپئو، نیز همین‌طور. همه شاهد بودیم که گروه E3 مکانیسم حل اختلاف را فعال کرده است. ما به دنبال این هستیم که خیلی فوری با آنها همکاری کنیم و انتظار داریم که تحریم‌های سازمان ملل (علیه ایران) به جای خود بازگردند.

شرکت مشاور سرمایه‌گذاری معیار
دارنده مجوز رسمی از سازمان بورس اوراق بهادار
اداره سبد بورسی شما، با معیار
تلفن: ۵-۸۸۱۹۲۱۵۴
۶-۸۸۱۹۲۴۷۵